

3. Godkendelse af Forebyggelsesstrategi 2021-28, 'Vi gør en forskel, sammen'

Sagsnr.: 2019-0008044

Det følger af den Risikobaserede Dimensionering 2021+ (herefter RBD 2021+), at bestyrelsen primo 2021 forelægges forslag til en forebyggelsesstrategi. Med nærværende punkt forelægges bestyrelsen forslag til Forebyggelsesstrategi 2021-2028, 'Vi gør en forskel, sammen'.

Forebyggelseschef Cecilie Lillelund deltager under behandling af punktet med henblik på at give en uddybende præsentation af Forebyggelsesstrategi 2021-2028.

Punktet har været drøftet i Arbejdsudvalget på udvalgets møde den 7. april 2021. Arbejdsudvalget anbefaler indstillingen overfor bestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles:

1. at bestyrelsen drøfter og godkender oplægget til Forebyggelsesstrategi 2021-2028, 'Vi gør en forskel, sammen'.
2. at bestyrelsen tager oplægget om afrapportering hvert andet år til efterretning.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen og ejerkommunerne har med RBD 2021+ sat rammen for oplægget til Forebyggelsesstrategi 2021-2028, 'Vi gør en forskel, sammen', der her forelægges bestyrelsen jf. vedlagte bilag 1, til drøftelse og godkendelse.

Forebyggelsesstrategien skal bistå ejerkommunerne, borgere og virksomheder med at komme på forkant med de risici og udviklingstendenser, der beskrives i RBD 2021+, og derigennem bidrage til tryghed for befolkningen i hovedstadsområdet. Ambitionen er, at færre mennesker dør eller kommer alvorligt til skade, ligesom beredskabet vil bistå ejerkommuner og virksomheder med at sikre, at områdets værdier består.

Hovedstadens Beredskab har flere hundrede års erfaring med at afhjælpe såvel dagligdagshændelser som store hændelser, der heldigvis ikke sker ofte, men alligevel kræver et stående beredskab. Gennem de seneste årtier har det forebyggende arbejde fået stadigt større fokus og med et hovedstadsområde i rivende udvikling, ser Hovedstadens Beredskab behov for nu at intensivere og målrette forebyggelsen.

Ophængen for beredskabets forebyggende arbejde er beredskabsloven, hvor det beskrives, at *"Redningsberedskabets opgave er at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger, eller overhængende fare herfor."*

Ambitionerne i forebyggelsesstrategien læner sig op ad den nationale forebyggelsesstrategi, der har to overordnede mål:

- Færre skal dø eller komme til skade som følge af brande, stærke storme og oversvømmelser, og udgifterne til skader i forbindelse med de forskellige hændelser skal nedbringes.
- Borgernes risikobevindstthed, handlekraft, selvhjulpethed og hjælpsomhed før, under og efter alvorlige ulykker og katastrofer skal styrkes.

I Hovedstadens Beredskab vil vi for at lykkes med ambitionerne arbejde med følgende:

- Bistå ejerkommunerne med at opbygge forebyggelseskapacitet til at sikre egne institutioner og borgere
- Øge befolkningens egen kapacitet til at forebygge hændelser
- Bidrage til at reducere risikoen for massetilskadekomst i større forsamlinger og til begivenheder
- Bidrage til at forebygge tab af værdier i hovedstadsområdet kulturinstitutioner og store virksomheder
- Understøtte andre myndigheder og virksomheder i at sikre kritiske infrastrukturer og forsyning

Hovedstadens Beredskab vil gennem de kommende år arbejde med en palet af forskellige indsatser i forhold til, at:

- Uddanne og formidle
- Udvikle styrkede og målrettede samarbejder
- Bidrage til relevante projekter
- Udarbejde koncepter og materialer
- Benytte fysiske som digitale anledninger
- Udvikle og anvende data og viden

For ejerkommunerne skal værdien af forebyggelsesarbejdet findes i, at beredskabet understøtter en sikker drift og opgaveløsning, bidrager til de ansattes oplevelse af at være kompetente og dermed til deres trivsel samt naturligvis give borgerne en oplevelse af sikkerhed og tryghed.

Konkret vil ejerkommunerne opleve en række initiativer, som fx styrkelse af de kompetenceudviklingstilbud, der tilbydes ejerkommunernes institutioner, en digital beredskabsplatform, borgerrettede initiativer som et massivt fokus på at få røgalarmer sat op hos alle borgere, en mobil forebyggelsesenhed til skoler, klubber mm., målrettede indsatser i lokalområder og boligforeninger mm. En oversigt over de første initiativer, der forventes igangsat, præsenteres for bestyrelsen på mødet den 21. april.

Nogle af initiativerne vil blive tilgængelige gennem fremtidige interne prioriteringer i beredskabet, andre vil tilbydes som indtægtsdækket virksomhed og endelig foreslås

det, at bestyrelsen i hvert enkelt budgetår tager stilling til de store satsninger, der skal bidrage til udmøntningen af strategien.

Udover at Hovedstadens Beredskab med forebyggelsesstrategien intensiverer forebyggelsesarbejdet, målrettes måden, vi arbejder på, på tre væsentlige punkter:

- I langt de fleste hændelser, hvor beredskabet involveres, handler det om menneskelig adfærd. Derfor vil beredskabets forebyggelsesinitiativer i væsentlig grad fokusere på, hvordan vi kan skabe forpligtende samarbejder med andre aktører og derigennem sammen påvirke og bidrage til relevante adfældsændringer. Det kunne fx være gennem et tættere samarbejde med skolernes mellemtrin for at give børn og unge en bevidsthed om sikker adfærd i egen hverdag.
- I vores samfund og blandt borgerne er der oplagte strukturer og ressourcer, som vi kan basere forebyggelsesindsatsen på. Fx har vi et veletableret foreningsliv, hvor vi som i andre lande kan styrke foreningernes rolle i det forebyggende arbejde. Hovedstadens Beredskab vil således have en resourcebaseret tilgang til forebyggelsesarbejdet og fokusere på det enkelte menneskes ressourcer, et lokalområdes kapaciteter, ejerkommunernes og virksomheders muligheder mm.
- Vi lever i en virkelighed præget af foranderlighed og højt tempo, og derfor skal vi tilrettelægge forebyggelsesarbejdet adaptivt. Med andre ord være klar til at justere indsatsene, når der opstår nye risici og behov. Det kunne fx i den nuværende pandemi-situation være hurtigt at kunne konvertere traditionelle kursustilbud til kommunernes ansatte til e-læring eller flytte arrangementer til digitale platforme.

Der er i Hovedstadens Beredskab en stærk kultur og identitet i forhold til brand og redning, hvilket er en stor styrke. Denne kultur og identitet skal udbygges med en velunderbygget viden om og kompetencer til at arbejde med forebyggelse, så alle i fremtiden også er forebyggere. Derfor skal beredskabet i de kommende år på de indre linjer bruge ressourcer på at udvikle forebyggelsesområdet. Ledelsesmæssigt vil vi forfølge fem fokusområder, der skal understøtte udviklingen:

- Opbygge forebyggelseskompetencer blandt alle ansatte
- Tilføre nye kompetencer og ressourcer gennem en frivilligstrategi
- Øge brugen af digitale muligheder i samspillet med borgere og i interne arbejds gange
- Bringe nye teknologier i spil for en mere intelligent forebyggelse
- Samskabelse af viden og indsatser

Foruden ovennævnte ser Hovedstadens Beredskab et stort behov for i de kommende år at udvikle datagrundlaget og dokumentationspraksis på forebyggelsesområdet indenfor beredskabet, gerne nationalt og praksisorienteret.

Datamængden er lille og kvaliteten beskeden, hvorfor det for nuværende både er vanskeligt præcist at beskrive sammenhæng mellem indsats og virkning, og give valide vurderinger af gevinstrealiseringspotentialer. Imidlertid ved vi, at forsikrings selskaberne hvert år udbetaler ca. tre mia. kroner i erstatninger efter brand, og samfundet mister årligt mere end 2,7 mia. kroner ved brand. Gevinsterne af strategien vil i beskeden

omfang kunne høstes af beredskabet, hvorimod de aktører, der i væsentligt omfang får menneskeligt og økonomisk gavn af forebyggelsesarbejdet, er eksempelvis ejerkommunerne og institutioner, bolig- og ejerforeninger, borgere, virksomheder og forsikringer.

For at sikre en relevant anvendelse af ressourcerne til forebyggelsesarbejdet, vil Hovedstadens Beredskab systematisk følge op på fremdriften i de konkrete indsatser og derigennem vurdere, om de bidrager til at indfri strategiens ambitioner. Opfølgningen forankres i Hovedstadens Beredskabs chefgruppe, da alle chefområder har aktier i udmøntningen af forebyggelsesstrategien.

Da beredskabets mulighed for at skabe relevante, målrettede og adaptive indsatser er helt afhængig af et tæt samspil med ejerkommuner, virksomheder og borgere, er det afgørende, at både samarbejdspartnere og målgrupper oplever:

- Relevans af forebyggelsesindsatsen
- Kvalitet i forebyggelsesindsatsen
- Tilfredshed med samarbejdet om forebyggelsesindsatsen

Det foreslås, at bestyrelsen tager til efterretning, at bestyrelsen hvert andet år forelægges en afrapportering. Desuden præsenteres bestyrelsen for oplæg til temadrøftelser, hvor Hovedstadens Beredskab ser forebyggelsesmæssige forhold, der kan være relevante for kommunernes drift og udvikling.

Hovedstadens Beredskab vil fortsat være i tæt dialog og samarbejde med ejerkommunerne om deres behov, kendte som nye. Møderækken med kommunernes forvaltninger om behov og mulige samarbejder, der blev påbegyndt i efteråret 2020, fortsættes i 2021.

Efter bestyrelsens behandling af strategien formidles den på beredskabets hjemmeside og gennem digitale medier. Desuden inviteres ejerkommunerne til også på deres hjemmeside at formidle strategien, links til viden om konkrete initiativer, kontaktoplysninger, mm.

Både planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af konkrete indsatser sker på baggrund af en løbende dialog med relevante parter, herunder ejerkommuner, virksomheder, store kulturinstitutioner, foreninger m.fl. Desuden oplever beredskabet en stor interesse på sociale medier, så vinduet til en direkte dialog om relevante indsatsområder med borgerne er også åbent. Og sidst, men ikke mindst, har beredskabet et stærkt samarbejde med forskellige organisationer og private aktører, der naturligvis involveres i den videre proces med indsatserne.

Hovedstadens Beredskab vil bruge det veludbyggede netværk, vi har både nationalt og internationalt, til gensidig videndeling og erfaringsudveksling om relevante indsatser og også lade strategien være platform for udvikling af netværk og samarbejder.

Beslutning i bestyrelsen den 21. april 2021

1. Indstillingen godkendt. Der var stor ros og opbakning til ambitionerne og målsætningerne i strategien samt de konkrete indsatser i 2021 - 2022 jf. oplægget.
2. Til efterretning.

Bilag

- Bilag 1 - Forebyggelsesstrategi 2021-28, "Vi gør en forskel, sammen"